

A BIZOTTSÁG (EU) 2023/662 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE**(2023. január 20.)****az (EU) 2015/63 felhatalmazáson alapuló rendeletnek a származtatott ügyletekből eredő kötelezettségek kiszámításának módszertana tekintetében történő módosításáról**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2014. május 15-i 2014/59/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾ és különösen annak 103. cikke (7) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az (EU) 2015/63 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽²⁾ 5. cikkének (3) bekezdése értelmében a származtatott ügyletekből eredő kötelezettségek az intézmények által a szanálásfinanszírozási rendszerekbe fizetendő éves hozzájárulások kiszámításának egyik elemét képezik. Így különösen az említett cikk (1) bekezdésében említett, a származtatott ügyletekből eredő kötelezettségek negyedéves alapon számított éves átlagos összegét az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ 429., 429a. és 429b. cikkével összhangban kell értékelni.
- (2) Az (EU) 2019/876 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ hatálybalépését megelőzően az 575/2013/EU rendelet 429., 429a. és 429b. cikke arra kötelezte az intézményeket, hogy az említett rendeletnek a tőkeáttételi mutató számításához kapcsolódó 274. cikkére való hivatkozás alapján egy piaci árazás szerinti módszerrel – az aktuáliskitetség-módszerrel – számítsák ki származtatott ügyleteik kitétséértékét.
- (3) Az (EU) 2019/876 rendelet módosította az 575/2013/EU rendeletet. A 429., 429a. és 429b. cikket az új 429–429 g. cikk váltotta fel. Ez a módosítás többek között magában foglalta az intézmények azon kötelezettségének bevezetését az 575/2013/EU rendelet 429c. cikkébe, hogy a származtatott ügyletek kitétséértékét a piaci árazás egy másik módszerével, a partnerriskózátra alkalmazandó sztenderd módszerrel (SA-CCR) összhangban számítsák ki, amely felváltotta az aktuáliskitetség-módszert, és ez 2023-tól hatással van az előzetes hozzájárulási időszakokra.
- (4) A partnerriskózátra alkalmazandó sztenderd módszer nem alkalmazható a származtatott ügyletekből eredő kötelezettségek értékelésére, amennyiben ezt az értékelést az (EU) 2015/63 felhatalmazáson alapuló rendelet alkalmazásában kell elvégezni. E módszer alkalmazása torzítaná a származtatott ügyletekből eredő kötelezettségek kiszámítását, és ez egyes intézményeket érzékenyebben érintene, mint másokat. Ez egyrészt annak tudható be, hogy egyes alkalmazandó képletekben nulla alsó korlát szerepel, ami eltérően érintené az intézményeket attól függően, hogy alkalmazzák-e a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardokat (IFRS), másik oka pedig az, hogy a potenciális

⁽¹⁾ HL L 173., 2014.6.12., 190. o.

⁽²⁾ A Bizottság (EU) 2015/63 felhatalmazáson alapuló rendelete (2014. október 21.) a 2014/59/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a szanálásfinanszírozási rendszerhez való előzetes hozzájárulás tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 11., 2015.1.17., 44. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/876 rendelete (2019. május 20.) az 575/2013/EU rendeletnek a tőkeáttételi mutató, a nettó stabil forrásellátottsági ráta, a szavatolótőkére és a leírható, illetve átalakítható kötelezettségekre vonatkozó követelmények, a partnerriskózat, a piaci kockázat, a központi szerződő felekkel szembeni kitétségek, a kollektív befektetési formákkal szembeni kitétségek, a nagykockázat-vállalások és az adatszolgáltatási és nyilvánosságra hozatali követelmények tekintetében történő módosításáról, valamint a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 150., 2019.6.7., 1. o.)

jövőbeli kitettség kiszámítására szolgáló képletek alkalmazása technikai nehézségeket és bizonytalanságokat vet fel. Lehetővé kell tenni ezért az intézmények számára, hogy az aktuáliskitettség-módszert alkalmazzák a származtatott ügyletekből eredő kötelezettségek értékelésére, és ezt a módszert, amelyet korábban az 575/2013/EU rendelet állapított meg, be kell illeszteni az (EU) 2015/63 felhatalmazáson alapuló rendeletbe.

- (5) Az (EU) 2015/63 felhatalmazáson alapuló rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (6) Több időt kell biztosítani a szanálási hatóságoknak arra, hogy elfogadják a módosított követelményekkel összhangban hozott, a szanálásfinanszírozási rendszerekhez való hozzájárulásokra vonatkozó határozataikat, és azokról értesítsék az érintettet. Ezért a 2023-as évre vonatkozóan átmeneti intézkedésről kell rendelkezni, amely meghosszabbítja az ilyen értesítésekre vonatkozó határidőket.
- (7) mivel a szanálási hatóságoknak a 2023. évi hozzájárulások kiszámítása és beszedése érdekében a lehető leghamarabb alkalmazniuk kell a módosított követelményeket, rendelkezni kell arról, hogy e rendelet a kihirdetését követő napon hatályba lépjen.
- (8) Az (EU) 2015/63 felhatalmazáson alapuló rendelet 14. cikkének (4) bekezdése értelmében az intézmények minden évben január 31-ig kötelesek a szanálási hatóságok rendelkezésére bocsátani a hozzájárulások kiszámításához szükséges információkat. Átmeneti intézkedés révén 2023-ban az intézmények számára egy hónappal több időt kell biztosítani arra, hogy rendelkezésre bocsássák ezeket az információkat.
- (9) Annak érdekében továbbá, hogy ne keletkezzen jogbizonytalanság a származtatott ügyletekből eredő kötelezettségek értékelése céljából 2023-ban alkalmazandó módszerrel kapcsolatban, lehetővé kell tenni a szanálási hatóságok számára, hogy jóval a 2023-ra megállapított határidő előtt utasításokat adjanak az intézmények számára ezen információknak a bevezetett módosításokkal összhangban történő rendelkezésre bocsátására vonatkozóan. Annak érdekében, hogy a számítási módszer az egymást követő hozzájárulási időszakokban folyamatos maradjon, és hogy a szanálási hatóságok 2022. október 1-jétől utasításokat adhassanak az információknak e rendelettel összhangban történő rendelkezésre bocsátására vonatkozóan, ezt a rendeletet visszamenőleges hatállyal az említett időponttól kell alkalmazni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2015/63 felhatalmazáson alapuló rendelet a következőképpen módosul:

1. A 3. cikk a következő 30. ponttal egészül ki:

„30. »származtatott ügyletekből eredő kötelezettségek«: a származtatott ügyletből eredő egyedi kötelezettségek vagy adott esetben az 575/2013/EU rendelet II. mellékletében felsorolt származtatott ügyletek nettósítási halmazából eredő kötelezettségek.”

2. Az 5. cikk (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(3) E szakasz alkalmazásában az (1) bekezdésben említett, az 575/2013/EU rendelet II. mellékletében felsorolt származtatott ügyletekből – köztük a mérlegen kívüli ügyletekből – eredő kötelezettségek negyedéves alapon számított éves átlagos összegét e rendelet 5a–5e. cikkével összhangban kell értékelni.

Mindazonáltal a származtatott ügyletekből eredő kötelezettségekhez rendelt érték nem lehet kevesebb ugyanazon kötelezettségek azon értékének 75 %-ánál, amely az érintett intézményre a pénzügyi beszámolás keretében alkalmazandó számviteli előírások alkalmazásából ered.

Ha az intézményre alkalmazandó nemzeti számviteli standardok bizonyos származtatott ügyletek kapcsán nem írják elő a kitettség mérését, mivel azok mérlegen kívüliek, az intézmény e derivatívák valós értékeinek összegét – amennyiben az negatív – pótlási költségként bejelenti a szanálási hatóságnak, és ezeket a származtatott ügyleteket hozzászámítja a mérlegen belüli könyv szerinti értékekhez.”

3. A szöveg a következő 5a–5e. cikkel egészül ki:

„5a. cikk

Származtatott ügyletek kitettséértéke

(1) Az 575/2013/EU rendelet II. mellékletében felsorolt származtatott ügyletek, köztük a mérlegen kívüli származtatott ügyletek kitettséértékét az intézmények az 5b. cikkben ismertetett piaci árazás szerinti módszerrel összhangban határozzák meg.

A kitettséérték kiszámítása során az intézmények az 5d. cikkel összhangban figyelembe vehetik a novációs szerződések és más nettósítási megállapodások hatásait. A termék kategóriák közötti nettósítás nem alkalmazható. Megengedett azonban az intézmények számára az 575/2013/EU rendelet II. mellékletében felsorolt bármely termék kategórián belüli nettósítás, ha eltérő termék kategóriák közötti szerződéses nettósítási megállapodás vonatkozik rájuk.

(2) Ha az alkalmazandó számviteli szabályozás értelmében a származtatott ügylethez kapcsolódó biztosíték nyújtása csökkenti a kötelezettségek összegét, az intézményeknek vissza kell írniuk a csökkentést.

(3) Az (1) bekezdés alkalmazásában az intézmények levonhatják a partnernek készpénzben fizetett változó letétet a kitettséértéknek az aktuális pótlási költséget jelentő részéből, amennyiben az alkalmazandó számviteli szabályozás értelmében a változó letétet még nem jelenítették meg a kitettséértéket csökkentő tételként, és az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

- a) azokban az ügyletekben, amelyeket nem az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 88. pontjában meghatározott elfogadott központi szerződő félén keresztül számolnak el, a fogadó partnernek adott készpénzt nem különítik el;
- b) a változó letétet naponta számolják és cserélik ki a származtatott ügylet-pozíciók piaci értéken történő értékelése alapján;
- c) a készpénzben adott változó letét pénzneme megegyezik a származtatott ügylet kiegyenlítési pénznemével;
- d) a kicserélt változó letét az a teljes összeg, amelyre ahhoz lenne szükség, hogy a származtatott ügylet piaci értéken számított kitettséértékét teljes egészében meg lehessen szüntetni, figyelembe véve az intézményre alkalmazandó küszöbértékeket és minimális átutalási összegeket;
- e) az intézmény és a szerződés szerinti partnere közötti származtatott ügylet és változó letét egyetlen nettósítási megállapodás hatálya alá tartozik, amelyet az intézmény kockázatsökkentésként kezelhet az 5d. cikknek megfelelően.

Az első albekezdés c) pontjának alkalmazásában, ha a származtatott ügylet minősített nettósítási keretmegállapodás hatálya alá tartozik, az kiegyenlítési pénznem a származtatott ügyletben vagy a minősített nettósítási keretmegállapodásban meghatározott bármely pénznem.

Ha az alkalmazandó számviteli szabályozás értelmében az intézmény a partnertől készpénzben kapott változó letétet fizetendő kötelezettségként számolja el, az első albekezdés a)–e) pontjában foglalt feltételek teljesülése esetén e kötelezettséget figyelmen kívül hagyhatja a kitettséértékben.

(4) A (3) bekezdés alkalmazásában:

- a) a fizetett változó letét a kitettséérték negatív aktuális pótlási költséget jelentő részének erejéig vonható le;
- b) az intézmény a készpénzben fizetett változó letétet nem használhatja a jövőbeli potenciális hitelkitettség csökkentésére, így az 5e. cikk (1) bekezdése b) pontjának ii. alpontja céljából sem.

(5) Az (1) bekezdéstől eltérve az intézmények az 575/2013/EU rendelet II. mellékletének 1. és 2. pontjában felsorolt származtatott ügyletek kitettséértékének meghatározására alkalmazhatják az 5c. cikkben meghatározott egyszerűsített kitettség-módszert akkor, ha mérleg szerinti és mérlegen kívüli származtatott ügyleteik nagysága megfelel az említett rendelet 273a. cikkének (2) bekezdésében meghatározott feltételeknek.

Az egyszerűsített kitettség-módszert alkalmazó intézmények nem csökkenthetik a kitettséértéket a készpénzben kapott változó letét összegével.

5b. cikk

A piaci árazás szerinti módszer

(1) A származtatott ügyletekből a nettósítási halmaz szintjén eredő kötelezettségek aktuális pótlási költsége a nettósításon belüli ügyletek nettó piaci értékének abszolút értéke a tartott vagy nyújtott biztosítékok nélkül, amennyiben a nettó piaci érték kiszámítása során a pozitív és negatív piaci értékeket nettósítják. E célból az intézmények az egyedi származtatott ügyletet ön maga nettósítási halmazaként kezelik.

(2) A jövőbeli potenciális hitelkitettségek meghatározásához az intézményeknek a névleges értéket vagy adott esetben az alapul szolgáló értéket meg kell szorozniuk az 1. táblázatban szereplő megfelelő százalékkal, az alábbiakkal összhangban:

- a) azokat a származtatott ügyleteket, amelyek nem tartoznak az 1. táblázatban szereplő öt kategóriába, nem nemesfémekre vonatkozó áruügyletként kell kezelni;
- b) a többszörös tőkecsérés származtatott ügyletek esetében a százalékokat meg kell szorozni a szerződés szerint még teljesítendő fennmaradó fizetések számával;
- c) azon származtatott ügyletek esetében, amelyek úgy lettek kialakítva, hogy a fennálló kitétséget meghatározott kifizetési időpontokat követően teljesítik, és amelyek esetében a feltételeket újra megállapítják oly módon, hogy a származtatott ügylet piaci értéke nulla legyen a szóban forgó, meghatározott kifizetési időpontokban, a hátralévő futamidő a következő újramegállapításig hátralévő időnek felel meg; azon kamatlábügyletek esetében, amelyek e kritériumoknak eleget tesznek, és amelyek hátralévő futamideje meghaladja az egy évet, a százalék nem lehet alacsonyabb, mint 0,5 %.

1. táblázat

Hátralévő futamidő	Kamatlábügyletek	Deviza- és aranyügyletek	Részvényügyletek	Nemesfémügyletek az aranyügyletek kivételével	Áruügyletek a nemesfémügyletek kivételével
Legfeljebb 1 év	0 %	1 %	6 %	7 %	10 %
1 évnél hosszabb, de legfeljebb 5 év	0,5 %	5 %	8 %	7 %	12 %
5 éven túli	1,5 %	7,5 %	10 %	8 %	15 %

(3) A kitétségérték az aktuális pótlási költség és a jövőbeli potenciális hitelkitettség összege.

5c. cikk

Az egyszerűsített kitétség-módszer

(1) Az egyszerűsített kitétség-módszer szerint az intézményeknek úgy kell meghatározniuk a kitétségértéket, hogy az egyes instrumentumok névleges értékét megszorozzák a 2. táblázatban meghatározott százalékokkal.

2. táblázat

Eredeti futamidő	Kamatlábügyletek	Deviza- és aranyügyletek
Legfeljebb 1 év	0,5 %	2 %
1 évnél hosszabb, de legfeljebb 2 év	1 %	5 %
Kiegészítő kedvezmény, minden egyes többletév után	1 %	3 %

(2) Az intézmények a kamatlábügyletek kitettséértékének kiszámításakor az eredeti vagy a hátralévő futamidőt is alkalmazhatják.

5d. cikk

Szerződéses nettósítás kockázatcsökkentésként való elismerése

Az intézmények csak az alábbi szerződéses nettósítási megállapodásokat kezelhetik az 5e. cikk szerinti kockázatcsökkentésként, feltéve, hogy az illetékes hatóságok azokat az 575/2013/EU rendelet 296. cikkével összhangban elismerték, és az intézmény teljesíti az említett rendelet 297. cikkében meghatározott követelményeket:

- a) az intézmény és partnere között létrejött, kétoldalú novációs szerződések, amelyek alapján a kölcsönösen fennálló követelések és kötelezettségek egymással szemben automatikusan oly módon kerülnek beszámításra, hogy a nováció mindig egyetlen nettó összeget határoz meg, amely által egyetlen, a felek közötti összes korábbi szerződést és az ezek alapján fennálló kötelezettséget felváltó új, a felekre nézve kötelező érvényű szerződés jön létre;
- b) egyéb kétoldalú megállapodások az intézmény és partnere között.

5e. cikk

A nettósítás mint kockázatcsökkentés elismerésének hatásai

(1) Az intézményeknek a szerződéses nettósítási megállapodásokat a következők szerint kell kezelniük:

- a) novációs szerződések esetében az érintett bruttó összegek helyett az ilyen szerződésekben rögzített egyedi nettó összegeket súlyozhatják;

Az 5b. cikk alkalmazásában az intézmények a novációs szerződést figyelembe vehetik az alábbiak meghatározásakor:

- az 5b. cikk (1) bekezdésében említett aktuális pótlási költség,
- az 5b. cikk (2) bekezdésében említett névleges érték vagy alapul szolgáló érték.

Az intézmények az egyszerűsített kitettség-módszer alkalmazásakor az 5c. cikk (1) bekezdésében említett névleges értéket a novációs szerződés figyelembevételével is meghatározhatják. Ilyen esetekben az intézmények a 2. táblázatban szereplő százalékokat alkalmazzák;

- b) egyéb nettósítási megállapodások esetében az intézményeknek az 5b. cikket az alábbiak szerint kell alkalmazniuk:
 - i. a nettósítási megállapodás részét képező ügyleteknek az 5b. cikk (1) bekezdésében említett aktuális pótlási költségét a megállapodásból adódó jelenlegi feltételezett nettó pótlási költség figyelembevételével kell meghatározni; abban az esetben, ha a nettósítás nettó követelést eredményez a nettó pótlási költséget számító intézmény számára, az aktuális pótlási költség nulla;
 - ii. az 5b. cikk (2) bekezdésében említett jövőbeli potenciális hitelkitettségeknek a nettósítási megállapodás részét képező összes ügyletre vonatkozó értéke a következő képlet szerint csökkentendő:

$$PCE_{\text{red}} = 0.4 \cdot PCE_{\text{gross}} + 0.6 \cdot NGR \cdot PCE_{\text{gross}}$$

ahol:

PCE_{red} = egy adott partnerrel kötött, valamely jogilag érvényes kétoldalú nettósítási megállapodás részét képező összes ügylet jövőbeli potenciális hitelkitettségeinek csökkentett értéke;

PCE_{gross} = egy adott partnerrel kötött, valamely jogilag érvényes kétoldalú nettósítási megállapodás részét képező összes ügylet jövőbeli potenciális hitelkitettség-értékeinek összege, amely értékeket a névleges érték és az 1. táblázatban szereplő százalékok szorzataként kell kiszámítani;

NGR = a nettó/bruttó arány, amely egy adott partnerrel kötött jogilag érvényes kétoldalú nettósítási megállapodás részét képező összes ügylet nettó pótlási költségének (számláló) és az adott partnerrel kötött jogilag érvényes kétoldalú nettósítási megállapodás részét képező összes ügylet bruttó pótlási költségének (nevező) hányadosa.

(2) A jövőbeli potenciális hitelkitettségnak az (1) bekezdés b) pontjának ii. alpontjában meghatározott képlettel összhangban való kiszámításakor az intézmények a nettó bevételeknek megfelelő névleges értéket alkalmazva egyetlen ügyletként kezelhetik a nettósítási megállapodásban szereplő, tökéletesen egyező származtatott ügyleteket.

Az 5c. cikk (1) bekezdésének alkalmazásában az intézmények a nettó bevételeknek megfelelő névleges értéket alkalmazva egyetlen ügyletként kezelhetik a nettósítási megállapodásban szereplő, tökéletesen egyező származtatott ügyleteket, és ezt a névleges értéket kell megszorozniuk az 5c. cikk 2. táblázatában megadott százalékokkal.

E bekezdés alkalmazásában a tökéletesen egyező származtatott ügyletek olyan határidős devizaügyletek vagy hasonló ügyletek, amelyek névleges értéke pénzáramlásoknak felel meg, és pénzáramlásaik azonos értéknapon, azonos pénznemben esedékesek.

(3) A nettósítási megállapodás részét képező minden egyéb származtatott ügylet esetében az alkalmazandó százalékokat az intézmények a 3. táblázat szerint csökkenthetik.

3. táblázat

Eredeti futamidő	Kamatlábügyletek	Devizaügyletek
Legfeljebb 1 év	0,35 %	1,50 %
1 évnél hosszabb, de legfeljebb 2 év	0,75 %	3,75 %
Kiegészítő kedvezmény, minden egyes többletév után	0,75 %	2,25 %

(4) Kamatlábügyletek esetében az intézmények akár az eredeti, akár a hátralévő futamidőt választhatják.”

4. A 20. cikk a következő (6) és (7) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A 13. cikk (1) bekezdésétől eltérve a szanálási hatóságok a 2023. évi hozzájárulási időszakban 2023. május 31-ig értesítik a 2. cikkben említett intézményeket az egyes intézmények által fizetendő éves hozzájárulást megállapító határozatokról.

(7) A 14. cikk (4) bekezdésétől eltérve, és tekintettel a 2023-ban a szanálási hatóság rendelkezésére bocsátandó információkra, az említett bekezdésben meghatározott információkat legkésőbb 2023. február 28-ig kell rendelkezésre bocsátani.”

2. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2022. október 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2023. január 20-án.

a Bizottság részéről

az elnök

Ursula VON DER LEYEN
